

Mälestusi Rapla koguduse pühapäevakoolist 1992-1999

Luule Lainväe

See oli 1992. a sügisel, kui olime järginud Rapla kiriku uue õpetaja Mihkel Kuke kutset ja tulnud kokku koos paljude teiste huvilistega, et aidata noorel õpetajal jätkata pühapäevakoolitööd, aga juba uute inimestega.

Rapla koguduse pühapäevakool oli alustanud 2 aastat tagasi õp Esra Rahula ja organist Mari Põllu koostööna. Alati oli abiks ka õpetaja abikaasa Saima Rahula. Mäletan seda hästi, sest minu lapselapsed alustasid siis pühapäevakooliga. Esra Rahula ja Mari Põld oskasid väga lastepäraselt ja emotsionaalselt tunde läbi viia. Mari Põld juhatas ka lastekoori ja ansamblit. Lapsi käis koos väga palju.

Meid, uusi, kes soovisid pühapäevakooli teha, kogunes kiriku juurde üllatavalt palju. Oli nooremaid ja vanemaid, lähedalt ja kaugelt. Loomulikult puudus meil esialgu erialane väljaõpe, kuid kõiki ühendas soov aidata noort õpetajat, huvi kiriku ning pühapäevakooli vastu ning anda lapsele võimalus läbi pühapäevakooli õpetuse kristliku moraali järgi elada.

Olin koguduse liige ja üle aasta laulnud ka koguduse kooris. Olime kõik vähem või rohkem kokku puutunud kirikuga, kuid oli soov midagi rohkemat teha ja just laste heaks. Tore, et enamus olime pedagoogilise haridusega. Ka muudelt elualadelt oli inimesi ja nemadki said hästi lastega hakkama. Kutsusime endi hulka ka muusikuid, et igas tunnis oleks lauluõpetaja. Lapsed ju armastavad laulda.

Nüüd aga algas tõsine töö - õpetajate koolitus, mille eest muretses eelkõige õp Mihkel Kukk, jagades meile õhtuti vajalikke teadmisi ning leppis kokku ka kõikvõimalikke seminare ja kursusi.

Algasid iganädalased õpetajate kooskäimised, kus lektoreiks olid staažikad pühapäevakooliõpetajad, kirikuõpetajad, inimesed pühapäevakoolide ühendusest (PÜ) ja välismaalt. Eriti tõhus oli Hageri koguduse pühapäevakooli õpetajate Liia Kaljuste ja Anne Maasalu abi. Huvitavate loengutega esines Ranna koguduse diakon Aare Kimmel. Näidistunde andis Marianne Hapsal Tallinnast. Sisuka ja põhjaliku koolituse viis läbi misjonär Merja Humppi Soomest, kes valdas ladusalt eesti keelt. Peale selle võtsime osa ka teistest õppepäevadest nii Tallinnas kui mujal. Õppematerjal saadeti PÜ-st – näitlikud materjalid, tunnikonspektid, tööplaanid vanuseastmete järgi, ka laste kristlikku kirjandust. Kogu koolituse juures oli alati õp Kukk, kes arusaadavalt muretses meie pärast, sest plaanitud oli alustada pühapäevakooli tööd lastega 1993. a jaanuaris. Ja teoks see saigi.

Lapsi kogunes ligi 300. See oli nagu värske tuulepuhang - oli tekkinud huvi kiriku vastu. Jagasime lapsed vanuse järgi 7 rühma (3-14a). Igas rühmas oli ligi 30 last, ühes isegi 60. Alguses kasutasime kõiki vähegi sobivaid ruume, sest pastoraadis oli veel sees trükikoda. Osa rühmi käis koos lasteaedades ja koolis.

Tunnid oli nädala peale ära jaotatud, kuna pühapäeval me poleks kõik ära mahtunud kiriku juurde – ruume ei jätkunud. Niigi töötas osa gruppe lasteaedades, nagu õp Malle Arakase lapsed „Kellukeses”, Svea Jõeste ja Helgi Rannu „Pääsupesas”, Anu Kivioja „Naksitrallides” ja Merle Maasoo Alu koolis.

Mina sain oma väikese rühmaga kasutada „Pääsupesa” lasteaia ruume – kuigi ainult aasta, olime selle eest väga tänulikud. Minu väikestele sobis lasteaia miljöö hästi. Tunnid olid üles ehitatud nii, et alustasime pühapäeva osaga verandal. Sobiv alguslaul, päevakohane palve, mida võis lugeda ka laps, siis lugesime lastepiiblist loo, mida arutasime koos. Õpetasin lapsi märkama hädasolijat, andestama, ennast teistest mitte paremaks pidama jne. Peale teema käsitlemist mängisime, joonistasime, meisterdasime.

Kutsusin ka külalisi tundi. Raivo Lõhkivi abikaasa õpetas lastele pilliroost jõulukroonide valmistamist, õp Malle Arakas ja Ruth Klaus õpetasid tušiga puhumistehnikas jõulukaarte valmistama, Veiko Siniroht saatis lastelaule kitarriga ning laulis ka lastele, Leeni Lume aga oskas eriti armsalt lastega suhelda, neile ülestõusmispühadest jutustades. Ka tema laulis ise lastele vanu laule kitarriga saatel. Lume Leeni juures käisime kodus tundi pidamas koos lastevanematega. Tema kodust õhkus vaimust ja pühadust. Lapsed olid lummatud kõiki vanaaegseid asju nähes ja Leeni-

tädi jutte ning laule kuulates. Olime kõik tänulikud, et see meil võimalik oli.

Võimalusel pakkusin tunni lõpus lastele ka teed, võileiba ja küpsiseid. Juhtus ka nii, et läksin tund enne poest läbi, et sooja leiba saada. Enne tundi lõikasin selle väikesteks tükkideks vaagnale ja panin lauale. Kogunesime lastega ümber laua, õppisime söögipalvet, lugesime seda ja igaüks sai leiba maitsta. Ja see soe lõhnav leib maitses hästi ja oli peagi otsas. Õppisime austama leiba.

Käisime kevadel metsas matkal, tegime lõket, avastasime loodusimesid. Olime kutsutud Hageri lastelaagrisse, mis kestis 3 päeva. Ka Märjamaa lastel käisime külas. Tutvusime seal vana kiriku ja uue pastoraadihoonega, kus me ka ööbisime. Järgmisel päeval osalesime jumalateenistusel koos Märjamaa koguduse lastekooriga lauldes. Aastatega suuremaks kasvades võtsid lapsed osa suurematest üritustest nagu perepäevad Padisel, noortepäevad Saaremaal, lastelaagrid koos sõpradega Soomest nii Raplas kui ka Soomes jne.

Rapla pühapäevakooli lapsed, taga seisab õp Luule Lainväe

Kogu selle lastetöö kõrval ei lakanud õetajate koolitus. Palju uusi kogemusi ja teadmisi saime kursustelt Raudaskyla õppekeskuses Soomes, kust võtsid Raplast osa Anneli Kukkk, Ly Reisko ja mina. See oli põhjalikult ettevalmistatud kursus, kus saime ka tunnistuse, mis oli esimene dokument andmaks meile loa töötada pühapäevakoolis õpetajana. Kursus kestis 21.09-17.10.1993.

Kuna meil oli sõpruskogudus Soomes Alahärmas, leidsin, et on vaja soome keelega tutvust teha. Otsisin toredad soome keele õpetajad Aime Klandorfi Kehtnast ja Mari Sepa õhtukoolist. Kursus töötas kahes rühmas: lastele ja täiskasvanutele. Seda kõike oli vaja, sest peale kohtumist Soome noortega arenes ka kirjavahetus ülelahe sõpradega.

Olime tänulikud oma sõpruskogudustele Soomest, Rootsist ja Saksamaalt, kes meile õppematerjale, mänguasju ning pühadeks maiustusi saatsid.

Koostöö hakkas elavnema ka Järvakandi pühapäevakooliga, keda juhendas Rita Merekivi. Korraldasime ühiseid üritusi ja väljasõite. Kuna Rital oli alati kaasas fotoaparaat, täienes meie kroonikaalbum ilusate fotodega.

Laulude repertuaariga meil enam probleeme polnud, sest oli järjest ilmunud uusi laulikuid nii lastele kui noortele. Vanu pühapäevakooli laule saime lisaks ka Leenu Lume käest. Lemmiklauluks kujunes „Noa laev”. Leeni jagas meile ka vanu pühapäevakooli lehti, kust leidsime sobivaid jutukesi lastele ettelugemiseks.

Rapla pühapäevakooli lapsed laulmas, kitarril saadab Veiko Siniroht. 1999

Kirikupühade teenistustel esinesid ka lapsed lauludega. Esiolgu laulsid kõik, kogu pühapäevakool. Tasapisi hakkasime mõtlema koorile. Sain nõusse muusikaõpetaja Linda Rosina, kellest saigi meie lastekoori juht. Koor oli 56 liikmeline.

Õp Linda Rosin lavastas ka esimesed piiblitöö dramatiseeringud, ülestõusmispühade ja jõululoo. Õpetajate abiga valmistati kostüümid, dekoratsioonid maalits isetegevuslik kunstnik Kalev Laube Raplast.

Järgmised koorijuhid olid Kersti Saadlo, Urve Uusberg ja Anu Siniroht. Anu seisis hea ka selle eest, et koor lõpuks esinemisriided saaks. Sponsori ES Sadolin abiga muretseti sobiv kangas. Anu lõikas ise välja ja õpetajad ning vanemad aitasid valmis õmmelda. 1998. a jõuluteenistusel esineti juba uute riietega.

Aastad möödusid. Lapsed, kes meiega alustasid, olid kasvanud ja oma vanuse tõttu pühapäevakooli ei tulnud. Loomuliku järjena oleks nüüd pidanud jätkuma töö noortega, kuid ei olnud noortejuhti ja nii hõrenesidki meie read iga aastaga. Jäid ära ka paljud õpetajad isiklikel või muudel põhjustel. Inimene võib ka lihtsalt väsida.

Proovisin ka skautlust lastele tutvustada, aga kuna me ei leidnud noort juhti, jäigi asi sinnapaika. Kuigi ühest skautide ja gaidide suurlaagrist me osa võtsime.

Alati oli meile toeks ja abiks õp Mihkel Kukk, majandusmehed Arvo Mustallik, hiljem Villu Siniroht, organistid Ülo Väling ja Ille Poroson, segakoori dirigent Ester Ilves.

Pühapäevakooli juurde oli tulnud juba uusi noori õpetajaid nagu Arvi Schihalejev, Kadi Berlokko, Ulla Lõhkivi, Marlein Mällo, Jaana Unga, Liis Tiigirand jpt. Tundsin, et olin oma panuse kirikule andnud, nii palju, kui oma vanuse juures suutsin. Oli aeg töö noortele üle anda. Hiljem käisin küll abiks, aga nägin, et töö laabub ja jäin kõrvale. Oli küll kahju loobuda, kuid aastad tuletasid end meelde ja terviski andis märku, et tuleb oma elu seada rahulikumale rajale.

Töötasin Rapla koguduse pühapäevaõpetajana üle 7 aasta - 1992. a sügisest 1999. a suveni. Meenutan seda etappi oma elus väga sooja südamega.

Alljärgnevalt leiate kõikide pühapäevaõpetajate, muusikaõpetajate ja koorijuhtide nimed, kellega mul oli õnn koos töötada ja paljudel kursustel õppida.

1. Arakas, Malle
2. Arro, Heili
3. Avandi, Irja
4. Berlokko, Kadi
5. Ilves, Lydia
6. Jõeste, Svea
7. Kivioja, Anu
8. Küla, Ingrid
9. Lainväe, Luule
10. Lõhkivi, Raivo
11. Lõhkivi, Ulla
12. Maasoo, Merle
13. Matkevicius, Veronika
14. Mällo, Marlein
15. Palo, Eva
16. Pihelgas, Aivar
17. Piil, Ülle
18. Piller, Marge
19. Plakso, Heidi
20. Raadik, Anne
21. Rannu, Helgi
22. Randmaa, Sirje
23. Rattasep, Tiiu
24. Reisko, Ly
25. Reimand, Arne
26. Rosin, Linda
27. Saadlo, Kersti
28. Saaron, Airi
29. Schihalejev, Arvi
30. Siniroht, Anu
31. Tiigirand, Liis
32. Unga, Jaana
33. Uusberg, Urve
34. Viinalass, Heli
35. Äärma, Heivi

Vabandan nende ees, kes mulle ei meenunud. Kõikidest küll ei saanud õpetajaid pühapäevakoolis, kuid nad alustasid kursustel südames soov saada õpetajaks.

Kas meie töö pühapäevakooliõpetajatena ka professionaalne oli – seda on raske mõõta. Tean aga, et meie kasutada oli hulgaliselt õppekirjandust, osalesime lõppematus enesetäiendamises. Tegime oma tööd ausa ja puhta südamega.

Noortele, kes meie tööd jätkavad, soovin õnnistatud päevi selle lootustandva töö tegemisel.

Rapla koguduse pühapäevakooli endine õpetaja Luule Lainväe

